

ELŐFIZETÉSI DIJ:

Pénz vagy Pénsett házához küldve: EGÉSZ ÉVRE 5 frt — kr. FÉL ÉVRE 2 „ 50 „ NEGYED ÉVRE 1 „ 25 „

PÉCSI FIGYELŐ.

HIRDETÉSEK ÁRA:

Egy öt hasábos petit sor egy-szeri megjelenését 6 kr., 3-szorított 5 kr., 10-szorított 4 kr. fizetendő.

Szerkesztőség:

János-utca 8-ik szám.

A lap szemleli részét illető közlemények és előfizetések a szerkesztőséghez, hirdetések pedig a kiadóhivatalhoz intézendők.

Előfizetheti helyben: a kiadóhivatalban, KÖZSL JÁNOS úrnál a városház épületben, valamint a vidéken minden postahivatalnál.

Kéziratok vissza nem adatnak

Kiadóhivatal:

János-utca 8-ik szám.

Cs. és k.

A magyar kormány hivatalos lapjában egy császári kézirat jelent ma meg, mely az alkotmányjogi sérelmek egész sorával kedvezkedik a nemzetnek, cserébe azért az óriási nagy vívmányért, hogy a közös hadsereg czime ezentul: császári „és“ királyi lesz.

A tartalmánál és formájánál fogva egyformán meglepő kézirat, mely a magyar alkotmányt igen különös módon tiszteli meg, szóról szóra így szól:

Kedves gróf Kálnoky!

Azon elődeim által is követett szokásnak megfelelően, miszerint a monarchia hadiorczenek elnevezése minden időben az uralkodó és legfőbb hadur mindenkorai czimehez alkalmazkodott: inditavva éreztem magamat ezzel egyidejűleg kiadott parancsirat által, melyről önnek másolatot küldök, elrendelni, hogy hadseregem és haditen gerészetem, azoknak részei, közegei, és intézetei ezentul az eddigi helyett jövőre a „császári és királyi“ elnevezést vegyék fel és viseljék.

Ezen intézkedés, mely egyszersmind megfelel az 1867-iki évi idevonatkozó törvények által megállapított államjogi viszonyoknak, semmi módon sem csorbíthatja és nem érintheti a közös hadsereg és hadi tengerészet egységét és elválaszthatatlanságát, ugy, amint az a pragmatika szánczón alapelveire fektetett, és azokból lezarmaztatott 1867-iki törvények (a birodalmi tanácsban képviselt királyságok és tartományokra nézve az 1867. december 21-iki törvény; Magyarországára nézve az 1867. XII. törvények) élvilág és végérvényesen megállapították.

Megbizom önt, hogy ezen kéziratomat a két miniszterelnök tudomására hozza.

Kelt Bécsben, 1889. évi október 17 én.

Ferencz József, s. k.

Kálnoky, s. k.

Igy szól e kézirat és lesznek emberek Magyarországon, kikkel a kormány el fogja hitetni tudni, hogy ennek kieszközölése által hazafias dolgot végzett, melyért számot tarthat, ha nem is a nemzet hálijára, de legalább bűnbocsánatára, mire a 25-ik szakaszért oly szánalmasan rászorult.

De lesznek emberek és én hiszek a józan ész átható erejében, hogy nagyon sokan lesznek, kik megdöbbenve teszik le kezükből e császári kéziratot és kérdeznék fogják, hogy a 25-ik szakasz után még azt is meg kellett-e hát érnie Magyarországnak az esztendőben, a mi alkotmányellenesség ebben foglaltatik?

Alakja, tartalma, eszmemenete

TÁRCZA.

Visszaemlékezés.

Alom volt az egész Édes rövid álom... Még egyszer átélni Világot sem vágyom.

Mért nem ámitottál, Mért nem hittegettél, Tovább szép szavakkal Mint a hogyan tettél.

Mért nem maradt tovább Titok lelked fölött, Bús életem sorsa Most rövidebb volna!

Almás.

A minta-parlament

— Péchy Tamás álma. —

Ebéd után van. Képviselőháznak elnöke, a jó öreg Péchy Tamás, a kiben nem csekély megdöbbenést kelt az a bű, hogy a két ellenzék megint készült „valamire“, álmosan bóbiskol a kereveten.

Csakhamar el is alszik... És álmodik kedves szép dolgokról... Álmodik egy minta-parlamentről.

Ott látja magát a képviselőház elnöki emelvényén. Nyugodtan mosolyog. Az elnöki csemettyű nincs előtte. Efféle szerzőkora egy minta-parlamentben nincs szükség.

A képviselő már csaknem teljes számmal együtt vannak. Aki belép a terembe az barátságosan üdvözlöi többi képviselőtársát.

Károlyi Pista gróf nyájasan moso-

mind egy-egy súlyos vádpont Tisza ellen, ki szövege megállapításához hozzájárult, sőt minden valószínűség szerint fogalmazója is volt. Kezdeményezője mindenesetre.

Mindenekelőtt, hogyan történik, hogy a közös hadsereg címének megváltoztatásáról szóló rendelet Kálnoky grófnak, Ausztria és Magyarország külügyminiszteréhez van intézve és általa ellenjegyezve?

Az 1867-ik XII. törvények a közösen intézendő ügyek közé sorolja a honvédelmet s a véderő-szervezet adminisztrációjának élére a közös hadügyminisztert állítja. A véderőre vonatkozó összes törvényeket, melyeket a magyar törvényhozás „egyenlő elvek szerint“ bár, de azért az osztrák törvényhozástól elég függetlenül állapít meg, mindenkor a közös hadügyminiszter köteles végrehajtani, az lévén megbizva e föladrattal.

Már most, vagy benne van az új czimezés kötelezettsége valamely véderő törvényben, vagy nincsen. Ha nincs benne, akkor a czimet csakis novelláris uton, a törvényhozás által szabad megváltoztatni, mint általában minden állami intézmény czimét, ha pedig benne van, akkor egy szentesített törvényes intézkedés egyszerű végrehajtásáról van szó s eziránt a rendelet ahhoz a miniszterhez kell intézni, a ki a véderő-törvények végrehajtásával van megbizva, tudniillik a közös hadügyminiszterhez.

De hát nemcsak ehhez intéztetett, hanem elsősorban Kálnokyhoz.

Hogyan jut ehhez Kálnoky? Hiszen a gróf ur tudtukkal közös külügyminiszter és mint ilyen, hogy jut most egyszerre olyanforna szerephez, mintha egyszersmind közös miniszterelnök is volna, fölébe helyezve a magyar és az osztrák külön miniszterelnököknek?

Miféle törvényben gyökerezik Kálnoky grófnak a rangja? Ki nyújtotta be azt a magyar országgyűléshez, mikor tárgyalták, mikor szentesítették? Mikor jelent meg az országos törvénygyűlésben?

Mi semmit sem tudunk róla, meg kell kérdezni Tisza Kálnoktól, ő talán jobban tudja. Mert hiszen ha nem tudná, miként fogadhatott el egy olyan helyzetet, melyben vele, a korona első tanácsosával a koronánál áll köz-

vetlenül szóba, hanem közvetítve intézi hozzá rendeleteit?

Eddig úgy tudtuk, hogy államügyekben Magyarország miniszterelnöke és a magyar király közé harmadik személy hivatalos bekeklődésének nem lehet helye. Nem lehet még akkor sem, ha közös jellegű államügyek intézéséről van szó, mert azok is kizárólag a korona és a magyar törvényhozás megegyezése szerint intézendők s a törvényhozást a többséggel rendelkező miniszterelnök képviselvény, közte és a korona között minden harmadik személy fölmerülése vagy betolakodása alkotmányjogi sérelem.

A közös külügyminiszternek szereplése annál érthetlenebb itt, mivel az 1867. XII. 8. szakasza, mely a közös külügyminiszter teendőiről szól, egy szóval sem említi ennek valami illetékességét a hadügyekben.

„... Ennélfogva a birodalom diplomatikai és kereskedelmi képviseltetése a külföld irányában és a nemzetközi szerződések tekintetében fölmerülhet intézkedések mindkét fél miniszterünnával egyetértésben és azok bejegyzése mellett a közös külügyminiszter teendői közé tartoznak.“

Hol van itt egy szó holmi közös miniszterelnöki funkciókról?

Áttérve most már a császári kézirat tartalmára, kit ne lepne meg, hogy a kéziratban az elődök által követett „szokásra“ van hivatkozás, s az uralkodó annak alapján érzi magát inditavva a hadsereg czimezésének megváltoztatására. Csak a második kikezdésben emlékszik meg aztán a kézirat az alkotmányos törvényekről, így szólván: „Ezen intézkedés, mely egyszersmind megfelel az 1867-iki évi idevonatkozó törvények által megállapított államjogi viszonyoknak...“

Nem meglepő-e, hogy a magyar törvényről, a magyar király jogainak egyetlen forrásáról itt csak per „egyszersmind“ történik említés? Szinte a legvégében lebeg a kérdés, hogy hát akkor vajjon mi történik, ha véletlenül a szokásnak nem felel meg egyszersmind a törvény is?

Nagyon, nagyon meg van tisztelve e legfelsőbb kézirat által a magyar alkotmány, az bizonyos. Oly sok tisztesség ez nekünk, hogy fáznak thatta, csak azt nem értjük, hogy adhatta

meghiszem, — és e nézetem talán helyeslére talál, — hogy az még nem ok a halálbüntetésre, ha valaki magyarul akarja letenni a tisztviszsgát.“

Károlyi Gábor gróf közbeszól: „Persze, hogy nem!“

— No de kedves képviselő ur — figyelmezteti erre az elnök a közbeszólót — ne tessék hát a tanácskozást zavarni! — ne Boesánat, többé nem fog megtörténni! — szól Károlyi Gábor gróf, udvariassan meghajtvva magát.

Apponyi Albert azzal tejezi be beszédét, hogy a szakaszt nem fogadja el.

— Bizonyisten kár pedig — szól hozzá a honvédelmi miniszter a beszéd után — nagy kár, hogy nem fogadót el!

— No igen — mentegeti magát Apponyi — de hát mit csinálnak kegyelmes uram? Hidd el, vérzik a szívem, hogy a szakaszt vissza kell utasítanom!

Szólásra föl van még jegyezve Ugron Gábor is, a ki kijelenté, hogy Apponyi beszéde után nincs mondandója, csupán anyyi, hogy a szakaszt ő sem fogadhatja el, mert az nézete szerint nem egészen igazságos!

— Nem egészen igazságos! — kiált fel Orbán Balázs, szinte ijedten. — De Gábor, kérlek, hogy tudsz ilyen éles kifejezést használni?

A vita be van fejezve, következik a szavazás, melynek eredménye 126 szótöbbség a kormány részén.

A ház ezt egyhangú helyesléssel veszi tudomásul.

Még Ábrányi Emil interpellál. Azt a kérdést veti föl, hogy a honvédségnél miért hozták be a feketesárga zászlót? Kérdi, hogyha már a zászló feketesárga, nem lehetne e legalább a nyelét nemzeti szinthe festeni?

ehhez a megtiszteltetéshez beleegyezés — Szilágyi Dezső?

Hogy Tisza Kálmán elfogadta, azon nincs mit csodálkozni, de Szilágyitól már csak elvártuk volna, hogy azt mondja, inkább maradjon minden a régiben, de ilyen áron azt a rongyos „és“-t csakugyan nem szabad a nemzet számára „megszerezni.“

Déri Gyula.

A közmunkák kérdése.

Negyvenöt esztendeje annak, hogy Magyarországon a közmunkák ügye törvényesen rendeztetett. Tehát még a jobbágy-ság eltörlése s a közteherviselés kimondása előtti időben. Magán is viselte a feudális korszak föltölgésének minden bélyegét: tulajdonon egy néposztályt terbelt s természetben kellett azt leszállgálni, kézi és igas szerszámmal, akar a robotot.

A kapához, kötöréshez hozzá nem szokott kezd embernek megengedték ugyan nagy kegyesen, hogy a napszámját, melyet ledolgozni tartozott volna, pénzrel válthassa meg. De a közmunka alapja azért még is a természetben lerovandó munka maradt, még annak utána is, mikor az abszolút korszak beköszönt s kezébe vette a közutak ügyét. El is dicsékedett a nagy alkotással Bach miniszter abban a „Rückblick“ című névtelen rópiratában, melyet több gróf Széchenyi Istvának Döblingben írt „Blick“-je tett az országban s a külföldön oly nevezetessé.

A közmunkára vonatkozólag jelentek ugyan meg több helytartótanácsi és miniszteri rendeletek; de azok egyike sem ment odáig, hogy eltörlülte volna a közmunkának régi urbéri bélyegét. S kezelték a közmunkát és a közmunkaalkapot törvényhatóságok szerint, a hany vármegye volt, annyiféleképpen, csak abban az egyben egyezve meg, hogy pocsékolták pogányi mindeatult, valóságos Csaky szalmajaként bántak vele s volt is lattajta, nem is, már a szerint, a minő a kezelés vala.

El is árult hazánkban a közutak ügye siralmasan. A „lutum supra luto“ közmondásos régi aranykorszaka fölírult s az országot mindenféle robogó vasutvonalak hasították keresztül, mikor még a közutakon tengelyig süppedt be a vendégma rasztáló sárba s belefeneklett a szeker.

Pedig meunél inkább fejlett vasúthálózatunk, annál sürgeosebber járult a közutakra az a föladat, hogy annak tapló erei legyenek. S ha vasutjaink nem voltak olyan jövedelmezők, a minők a szállítható aruk tömegéhez képest lehettek volna, — nagy részben aziai közutainknak volt fölrohát.

Törvényeinkben szörványosan a közutakra is vonatkozó rendelkezések nem bírtak közlekedésünknök e nagy bajon segíteni. Mind általánosabba lett annak fölismérése, hogy ezt csak az egész közmunka-ügyet, a törvényhatósági és községi

Fejérváry báró, honvédelmi miniszter nyomban megadja a választ az interpellációra.

„Hogy a honvédségnél miért hozták be a feketesárga zászlót? — ugymond. — A felelet nagyon egyszerű: Azért, mert háboru esetén zavart okozhatna, ha a honvédség zászlója piros-fehér-zöld, a dicső közös es. és k. hadseregé pedig fekete-sárga. No meg aztán őszintén bevallva az én személyes izélemem is jobban megfelel a feketesárga zászló. Ami azt a kérdést illeti, hogy a nyelket nem lehetne-e nemzeti szinthe festeni, válaszom röviden az, hogy: nem. Punctum! Kérem a választ tudomásul venni.“

Az interpelláló és a ház köszönettel tudomásul veszik a felvilágosítást.

És ezzel az ülésnek vége.

A minisztereket távozásukkor ismét megjelönik. Az elnököt is. Az államtitkárokat is.

Aztán a képviselők párosan, szép sorban haladva, elhagyják a házat.

A kapu előtt a számozatlan Schneider-féle fiaker vár a miniszterelnökre.

Eötvös Károly előkezenyen nyitja ki a kocsai ajtaját és meghajtvva magát, azt mondja:

— Tessék, kegyelmes uram, tessék!

Egrammos.

Táncmulatság otthon.

Mikor Porhányó Mihály mint iczipicéi új honpolgár fölhasagató szivótás kíséretében legelőször pillantotta meg ezt az árnyék világot, hej, dehogyan gondolta volna, hogy ennek a hitvány sárteknék felületén léteznek olyan valami is, a mit úgy hívnak, hogy táncmulatság otthon.

— Hát hiszen — gondolta magában

utakat, közműveket, építkezéseket, ugyszintén a vámos és révek ügyét felőlő rendszeres törvényjavaslat teheti, mely gyökere nélkül kezd s következetesen végig keresztülvizsi a reformot a mult idők ez egész maradványan.

Az első törvényhozási tárgy, melylyel a jelen országgyűlés harmadik időszaka kezdetét veszi, a „közutakról és vámosokról“ szóló törvényjavaslat, mely a képviselőházban általánosságban már el is fogadtatott.

A mérsékelt ellenzék úgy pártkontenenciáján mint a házban a törvényjavaslatnak általánosságban elfogadása mellett nyilatkozott, de kijelentette, hogy ha az általa ajánlandó módosítások el nem fogadtatnak, a harmadszori felolvasásnál ellene fog szavazni. A függetlenségi és 48-as párt, megtördítva, általánosságban visszautasítja a törvényjavaslatot, de ha módosításai figyelembe részesülnek, a harmadszori felolvasásnál ő is elfogadja.

Ez utóbbi pártunk főként a törvényjavaslatban kifejezésre jutó decentralizáció s a megyei önkormányzat állítólagos megsértése ellen van kifogása. De arra nézve ugy ez a párt, mint a mérsékelt ellenzék is megegyez, hogy az alap, mely után a közmunkakötelezettség ez idő szerint kivettetik, igazságtalan, egyenlőtlen, czélszerűtlen és elégtelen, mivel kiválóan a földműves osztályt terheli, holott a közutakat épügy igénybe vevő töképezést, kereskedőt, iparost, vállalkozót alig érinti; mivel továbbá ugyanolyan mértékű veti ki a közmunkának a teljesén vagyontalaura, mint a dúsgazdagra; mint az egyes törvényhatóságok az igas állatok után lerovandó közmunkák különböző arányokban voltak kénytelenek megállapítani; mert végre a természetben lerovandó közmunkának, a számos visszadélt nem is tekintve, nagy része kárba vesztett, nagy része pedig hátalkéban maradt s a vasutakkal, különösen a viczinális vasutakkal nem fejlődhetvén a közutak arányban, ezek is szenvedtek a közmunka-ügy rendezetlenségé miatt.

A törvényjavaslat fottasságok szerint hat osztályba sorozza a közutakat. Az első a közgazdasági és hadászati tekintetben fontosabbak tartoznak s ezek az állam közvetlen kezelése alá fognak tartozni, esetleg az államutak hálózatába vétetnek föl. A törvényhatósági utak hálózatát a törvényhatósági bizottság közgyűlése állapítja meg s ezek kezelése is az önkormányzat keretében tartozik, főtartatván a miniszternek, hogy magasabb érékből némely utvonalkat felvételt elrendelhesse. Külön osztályba soroztatnak a vasuti állomások vezető utak, melyek a törvényhatóságokkal egyenlőtlenül kezelendők. A közútszolgálati vizionális utak igazgatása a jarási szolgabíró elnökelete alatt uti bizottság bízatik, míg a dűlőutak a községi előjáróság által kezelendők. Végre a hatodik osztályba tartoznak a magánosok, társaságok stb. által létesített közutak, melyeknek kezelése és fentartása a létesítők gondja.

vagy 25 évek mulva Porhányó ur — szép dolog az a táncmulatság, midőn az ifjú párok egymást átkarolva, édes ábrándokba merülve a zene áttemere tova suhannak, de már mikor ez a táncmulatság otthon tartatódik, ez már mégis csak hm — hogy is mondjam csak, ez-ez legalább is tihretetlen.

Porhányó barátunkat pedig az a végzetetlen pech üldözte, hogy mindig olyan házból költözött ki, a hol sürtn követtek megindult azok a bizonyos otthoni táncmulatságok még pedig, uram bocsá' zongora kíséret mellett.

Pedig nevezett barátunk megpróbált a város majdnem valamennyi utcájában lakni. A belvárosban minden „tisztességes házban“ volt zongora; a budai városban minden valamire való virslér neje és leánya zongorázik; a szigetvári város minden második épülete kocsmák, a hol éjjel a zene, nappal meg a gazda szól.

— Hajh — sóhajtott fel keservesen Porhányó Mihály, midőn az 101-ik lakásból költözött ki az otthoni táncmulatság miatt — huszonöt évvel hamarabb fogok meghalni, ha még néhány hónapig Pécsen maradok.

Lehet hogy Porhányó jövendőlése beteljesedett volna, ha egy nagy esemény eléje nem vá a dolognak. Életbe lépett ugyanis a zóna, s Mihály elhatározta, hogy eltávozik oly messzire a városról, amennyire csak Baross Gábor olecsó vasútja 5 frt 80 krát elviszi az embert.

— Ott legalább nem kinez semminemű táncmulatság otthon! — gondolta magában Porhányó ur, s másnap reggel elözonázott.

Hanem skit a fátum izöbe vesz, azt hajlja, kergeti még akkor is, ha az illető

Minden elsőtlybeli utak költsége az itt elsorolt érdekkört illeti. S itt a költségvetés módjánál van a javaslat legfontosabb rendelkezése: a közmunkának természetben lerovása helyett az egyenes adó alapján történő pénzbeli kivétel, mely mellett az ezzel aránylagos köztérhervelése elve a teherviselési képességnek megfelelően érvényesíthető.

A javaslat ezt következőleg tervezi: „Törvényhatósági utadójában mindenki, még ha az egyenes adója után kivétel százalék szerint nem is eszünk reá ennyi, legalább három kézi napszámának az illető törvényhatósághoz folyó ára vetendő ki, mely azonban nem lehet sehol sem nagyobb 1 ft 50 kral; továbbá a törvényhatóság ezen minimumot azokra nézve, kik legálább két igavonó állattal bírnak, egy igavonásnapra folyó ára erejéig, mely azonban nem lehet nagyobb 3 frtnál, tölemlen. Az utadójának maximuma 10 százalék, az igaz és kézi napszámok folyó árának legmagasabb összege 3 frt 50 kr., nehogy egyes törvényhatóságok túlságos kivétellel sújtsanak. A törvényhatóságok e tetteket viszonyaik és szükségleteik szerint mérsékelhetik.

Háziiparunk.

A mi háziiparunknak hanyatlása s egyenes pusztulása természetes, mert nem a jópár, hanem a rosszabbik az állam felügyelése és gondja zasa alatt áll. Meg is látszik rajta! Mert úgy, mint nálunk tüztek a háziipar, nem érteleme annak: a nép kénytelen önmaga aruba honni készítményét, a mi egyszerű bizonyítalmán is, másrészt pedig az elarasítás több időt s még több költséget is vesz igénybe, mint maga a termelés. Ilyképen természetesen a háziipar célzatlan s nemcsak, hogy nem segítség a népre nézve, hanem sokszor nyűg.

Nem így képezzem én a háziipar Magyarországon. Szerintem csak úgy van értelme s erre minden erővel kellene törekednünk — ha az decentralizált gyáripar volna. Ily háziiparral teremthetünk idovel nagy ipart. Igaz ugyan, hogy a mai nagy verseny mellett jövője csak a nagy gyáriparnak lehet. Amde ennek a nagy gyáriparnak meg kell vetni alapját s ezt csak ily háziiparral lehet, ambar azt is láthatjuk, hogy külföldön — pl. a selyem s gyapot-szövőiparban — a gyári és háziipar párhuzamosan haladnak, ez támogatja amaz, nevel iparos nemzedéket annak.

Az is igaz, hogy a háziipar nem versenyezhet a gyáriiparral, mert ez előbbin és sokkal gyorsabban termel. Amde ezzel szemben van a háziiparnak igen sok figyelemre méltó előnye.

Először létesíthető nagy töké nélkül, holott a gyáriiparhoz nagy töké kell. Mar pedig van az országban sok olyan kisebb töké, mely szívesen fektetné be azt iparba. Nagy vállalkozó kisnyit, kis vállalat meg életkeptelen. Amde ha befektetési azt háziiparba, decentralizált gyáriparba, hol összekötöttebebe 100 családiall, melyek elősön és jól termelnek neki, meg van a nagy gyárnak megfelelő eredmény.

Mig a gyári munka — a dolog természetéből kifolyólag — selejtes, a háziipari munka kitűnő. Mig a nép jobbja nem menek el — s talán nem is alkalmasak reá — gyári munkásoknak, háziiparral mindegyik foglalkozik; mig a gyári munka teljesen abszorbeálja a munkaerőt, a háziipar ezt nem teszi, mert akkor dolgozik a család, mikor más munkája nincs. Mig a gyáriiparban a töké gépekben fekszik, itt folyton forgatható s nincs leköve. Vannak azonban a háziiparnak ezeken kívül még igen nagy előnyei. A család örege ifja, apraja nagya foglalkozhat vele, a gyárban nem. A munka-felosztás elve itt is érvényesíthető, — ép úgy, mint a gmündeni tö környéken, hol mindenki

állandóan csak egy tárgy készítésével foglalkozik, melyben azután megjelölés tökéletes-égre tesz szert; vagy Sonneberg vidékén, hol a család egyik tagja a darva alapmunkát, a másik kikészítést, a harmadik a festést stb-t végzi.

E munkafelosztás nemcsak lehetséges, sőt egyenesen kívánatos is, mert ebben rejlik a fokozatos emelkedés a szakértelmében és a közügyességben.

A háziiparnak egy további előnye az egészség megóvása, az a házi szabadság korlátlan volta és — a mi különösen a nőket illeti — a tisztá, romlatlan erkölcs megóvása. A fölledt, legtöbbször esetben egészségtelen gyári levegő helyett a nép otthon, saját lakában dolgozhatik, nincs korlatova szabadságában, a mi különösen reánk magyarokra fontos, mert amugy sem vagyunk sokan s mindennap ezer felől hangzik a panasz egészségügyünk azsiai voltáról. Nem csekély fontossága a nők erkölcsi kérdése, mint nemzetünk jövőjének alapja.

A nő a jövő nemzedék; a nő az anya. Az anya erkölcsét megóvni, egyik legfontosabb feladat. Mar pedig a férfakkal való közös munka egy gyarhelyességben nem az a hely, hol az erkölcsöt megóvatának, sőt ellenkezőleg, ez az iskolája az erkölcs-telenségnek. Ellenben a család otthona mindenkor megóvója lesz a család leánytagjai erkölcsének.

A mi azonban még kiváló figyelmet érdemel a háziiparban, az a körülmény, hogy csak szabad idejét köti le a családnak. Mit csináljon a nép esős időben s mit a hosszú télen? Ilyenkor sem mezei, sem más munka nincs. Ekkor űzi a háziipart s keres ekkor is, azaz a háziipar az az eszköz, mely néptünket szorgalomra tanítja. És mert a szorgalom egyuttal mestere a takarékoságnak is, a háziipar takarékoságra is tanítja a népet. Nem hiába mondja Mirabeau: „A háziipar egy népre előnyösebb, mint a gyáriipar, mert kedvezőbb a munkáéra s kevesebb tököt s kiadást igényel.”

Maga Roscher is azt mondja: „Egészséges alapon nyugvó háziipar fejlődésének és fentartásának csak nagyon öröndeni lehet s az állami intézkedések, melyek ezeknek versenyképességet emelik, adott körülmények közt melegen ajánlatok.” Nalunk e körülmények advak: népdnek nem gazdag s nem egészen szegény, nagy töké kevés van, mig ellenben kis töké meglehetősen sok; mar pedig Roscher szerint is: „egy kevés tökével rendelkező gyárosnak ez (t. i. a háziipar) sokkal előnyösebb, mert kevés tököt igényel s ezt sen fekteti gépekbe, mint a gyáripar.”

Sterenyi József.

Vidéki levél.

Tek. szerkesztő ur!

Beesés lapjának 42-ik számban fő tiszteletben Pázmány Kristóf pécsbányatelepi plébános ur „Pénzügyorségi papi zaklatás” cím alatt feljajdult a mi-csalapítványok megilletkezésére tárgyában.

Ebbeli felszólalata határozottan jogos és méltányosnak tartom, mert az örökhatyó által miscalapítványként visszahagyott összeg illetékes tárgyat nem képezheti és pedig azért, miután a hagyományozott összeg nem az örökös vagysis miscalapítvány — mondjunk ennek kezelője, hanem az örökhatyónak még életében tett önrendelkezési jogától függ, ha pedig az örökhatyó a 100 frtos alapítványt azért tette, hogy elhalozása napján évenként lelki üdvéért mise tartassék, önként következik, hogy ily esetben az örökösödési viszony tenn nem foroghat, hanem ezen általa tett miscalapítvány esakis illetékes egyenérték alá tartozhatik, hogy ez pedig így van, bizonyítja a m. kir. pénzügyminiszter által 1884. évi január hó 6-án 75.930/1883. sz. alatt az illeték-

— Hallja, hallja, mit zongoráznak? — Én nem hallok zongorázást semmit! — Hát süket maga? Nem hallja? Most éppen azt veri hogy: — Mert ne tenném, természetem is! — Mert a jó kell nekem is, is, is, is! — Ahá — ez az? Dejszen ez nem zongora! — Hát mi a forgós ropogós, villogós, csatosgós éj háboru? — Haszen kérem alázatossan ez Klavér! — No hogy ezirógassa meg a falu végi guta a földalóját! — dühöngött a szegény zaklatott Porhanyó.

Másnap azután asztalhoz ült, s tanácsot kért a „Budapesti Ujdonság” szerkesztőjétől, ki nek valasza rövid időn megjött, s így hangzott: — P. H. urnak Alsó-Ribicza. Ön tanácsot kér tőlünk, hogy menelülhetne meg zongorázó szomszédjaitól? Oh ön boldog ember; tudja-e mi rosszabb egy tilinkónád? — kettő! Önt csak egy zongora bánja, de engem szegény elátkozottat vagy hat darab. Földről, alulról, jobbról, balról, eltről, hátulról, mindentünnen zongorahang kinez. Haem azért adunk egy jó tanácsot. Ugyanis írjon ön — — — Oh parclon! Majd elszóltam magamat. Elég ahöz anyj, hogy Porhanyó ur leült asztalához és irt egy levelet, melyet express-retour-recepizással Budapestre küldött, s azután várt, türelemmel.

Mehány nap múlva nagy láda érkezett a vasutón Alsó-Ribiczára Porhanyó Mihály ur címére.

A ládat köcsi hozta haza a vasutról, s a ház előtt a kíváncsi szomszédok körülttek, a köcsit, s találgatták, vajjon mi lehet benne? Egyik azt mondta, hogy

egyenyértékre vonatkozó szabályoknak bizonyos esetekben mikénti alkalmazása iránt kiadott rendelet, melyben a következők jelentenek ki:

1. Oly esetekben, midőn az illeték-egyenérték alá tartozó jogi személyek valamely ingatlan vagy ingó vagyont magánzemélyektől visszateher nélkül (örökség vagy ajándékozás címén) szereznek, tekintettel arra, hogy így az örökösödési, mint ajándékozási illeték csak is az illető örökösöt, illetőleg a megajándékozott fél-től visszeteherrel és hogy az illeték egyenérték fizetésére kötelezett szerzők terhére — a mennyiben ezeket a törvényes mentesség nem illetné meg — az illeték egyenérték az ingatlanok után azonnal a szerzés napjától és ingóságok után a szerzést követő naptári évtől kezdve előiránd (1881. évi XXVI. t. cz. 26. § a és az 1881. évi XXXVI. t. cz. 26. § a) ninesen helye a 10⁰/₁₀₀ és 1⁰/₁₀₀ örökösödési, illetőleg ajándékozási illeték kiszabásának.

2. Ha pedig valamely az illeték-egyenérték alá tartozó jogi személy magánfél-től visszeteher mellett szerez meg, az 1881. évi XXVI. t. cz. 26. §-ban foglalt elv-hez képest valamint az illetéki díjjegek 1. s 6. tételszáma, 8. jegyzetének világos határozományai szerint, a rendes illetéknak csak telérése fizetendő és pedig az illetéki szabályok 13. §-a értelmében az át ruházó magánfél által az illeték-egyenérték pedig a szerző jogi személy terhére a szerzés napjától kezdve lesz előiránd.

Ezek szerint a „miscalapítvány” esakis illeték-egyenérték alá vehető, de illetékes tárgyat nem képezheti.

Hogy pedig a plébános ur a pénzügy-igazgatósághoz benyújtott felelbeszésével lett utasítva, azon ne esodálkozzék, mert ez rendszerint így történik, hanem tessék a felelbeszést — a mennyiben az a határidőn belül még bírósághoz — a pénzügyi közigazgatási főosztály fölvinni, hol nem „tárgyalogasan”, hanem érdemlegesen fognak határozni.

Levelező.

Különfélék.

A pécsiek Budapesten. Szerdán délelben utazott föl Budapestre az a küldöttség, mely a kir. tabla Pécsre hozatala kerelmelte az igazságügyminiszternél. A városi bizottsági tagok közül Aidinger János polgarmester, Majorossy Imre főjegyző, Fekete Mihály tiszti ügyész, Tiefenbacher Nándor, Karoly Ignác, Dischka Győző, Mendlik Agoston, Weidinger Ferenc, Littyé József, Ratkovics Ferenc, Papp József, Troll Ferenc, Köröstyös Imre, dr. Koharies Károly, Lamber Rezső, Krausz Mihály, dr. Szeredy József, Krausz Simon, Mühlherr Alajos, Stern Karoly, Jankovics Hugó, Bedő Imre; a keresk. kamara részéről Rath Matyas, dr. Zaray Károly, az ügyvédi kamara részéről Maletér Rudolf, dr. Toldy Béla, dr. Fischer Ferenc, Szauter Gusztav, ezeken kívül Otcseka Géza megyei biz. tag, Fischer és Czupy körjegyzői Lenkei é. Feiler hírlapírók vettek részt a küldöttségben, melylyel mint vezető Kardos Kálmán főispán utazott föl. A küldöttséghez Budapesten meg több városi biz. tag — kik már előre föl-utaztak vagy a szerda esti vonattal indultak el, továbbá dr. Dulánszky Nándor megyes püspök, Brazay Kálmán főbírtokos és az összes ba anyai országgyűlési képviselők is esatalkoztak, Kossa és Szendrei kivételével.

— Mir mondtak a miniszterek? A pécsi küldöttség esztörtökön tisztelegtt Tisza Kálmán és Szilágyi Dezső minisztereknél Tisza a töle már megszokott kimért és hideg komolysággal fogadta a tisztelegőket s a küldöttség szókoának szavaira röviden azt válaszolta, hogy semmit sem mondhat ma még, hogy melyik város kapja meg a kir. tablát, mert ez még nem

bizonyos; de ismeri Pécsét s elismeri Pécs érdemét. Városunk joggal tarthat igényt a Dunántúlon a kir. tablára. — Szilágyi már rokonszenvesebben fogadta a pécsieket. S azt mondotta, hogy a Dunántúlon bár több város tarthat igényt a kir. tablára, mindazonáltal az elsőleg Pécsét illeti meg. O azonban nem ígér semmit, hanem majd annál többször tesz városunk érdekében. Voltak még az igazságügyi államtitkároknak s tagnap azaz pénteken a többi minisztereknél. Ez volt a küldöttség hivatalos eljárása. Tiszánál és Szilágyinál megyes püspökünk dr. Dulánszky Nándor is jelen volt a küldöttséggel. A esztörtöki tisztelegés után a „Vadlászki”-ben nagy lakomát rendeztek a pécsiek. A banketten a pécsi küldöttségben kívül résztvettek a néhai pécsi, jeleuged budapesti polgártársak is. A lakoma igen kedélyes volt; ittak a pécsi — kir. tab. lara!

A törvényhatósági tisztújítások tárgyában a helygyminiszter körendeleitől intézkedett, hogy a választások még ez évben megtörténjen, az új tisztikar új napján megkezdhesse működését. E ezébből a kandidálásokról illetve a törvény értelmében való új kinevezéseknek is még az őszszel meg kell történni. A miniszter kiemeli az eljárásról a minősítési törvény szigorú alkalmazását s a törvényes kedvezmények megadásánál a törvényes föltételek szigorú megtartását. Végül elvarja a miniszter, hogy a törvényhatóságok közönsége a személyi avagy családi érdekeken alapuló jogosulatlan igények mellőzésével, esakis oly egyéneket fog bizalmára érdemesíteni, kik megnyugtató kezesléssel szolgáltattak arra, hogy nagy felelősséggel járó megbízatásuknak a közés államérdeket minden irányban legilégítő mértékben lesznek képesek megfelelni.

Beszámoló. Perczel Miklós, városunk egyhangulag megválasztott országgyűlési képviselője, nyert értesüléstül szerint e hó végén vagy november elején fog városunkba érkezni, hogy választói előtt eddigi működéséről beszámoljon — mikor is terjedelmesen óhajt nyilatkozni nemcsak működéséről — az egyes pártok politikai működéséről — de különösen kifetjení akarja a mai viszonyok közt várható új part-alakulás szükségét, melyet a függetlenség párt kilépez tized része (?) — Iranyi vezetéstől eltérőleg — már kibízott magának körülbelül azóta, mióta egy praktikusabb irány követése felé törekszik, és eddig esakis a szakadástól félve, nem vitt keresztül, bár az új part alakulás eszméje a mérsékelt ellenzék részéről is rokonszenves támogatásban részesült. Perczel képviselő ismert fényes tehetsége biztostított arra, hogy tartalom-dúsnak ígérkező eme fejtegetései beszámolóját nem csak érdekessé fogják tenni, de azon elhatározása, mely szerint beszámolóját nyomtatásban is ki fogja esztatni választói közt, egy újabb bizonyíték, hogy mennyire szíven hordja mandátumának teljesítését, és azon viszony apolását, mely őt mint e város diszpolgárát Pécs városához titte. Előzetesen is felhívjuk tehát a közönség figyelmét beszámolójára, melynek megtartása idejéről lapunk utján és falragaszok által is értesülni fognak a választók és Pécs sz. kir. város közönsége.

A püspöki bírtokok. A napokban arról értesültünk, hogy megyes püspökünk több kisebb püspöki bírtokot arsit el; az adás vesési szerződés a püspöki ügyvédi írodából talán meg e hó végén terjesztetnek föl a kultusz-miniszterhez jóvá hagyás végett. Az eladásnak az az allítólagos indoka, hogy az eladandó bírtokok kiesnek egy kissé az együtett kezelés alól; így például a Mecek túlsó oldalában lévő viganvári bírtok s hasonló félre eső fekvésű és eldugott kisebb püspöki bírtokok, nem esvén közel a rendezett s nagyobb püspöki bírtokokhoz, a kezelés és a bírtok értékesítése jelentékenyen

— A hangja, meg a formája olyan, mint egy zongoráé, de a fortélyja ugy látszik más. Az én legkisebb lányom mind a tiz újjával veri

— Hogy kopna el mind könyökig gondolta Mihály.

— Maga pedig amice csak esavargatja a forgóját és milyen szépen klaviroz. Ej, ej! — dörmögött az öreg.

Mihály pedig rendületlenül hajította tovább a zongora fogantyuját.

— Szép, szép — mondá kis idő múlva a szomszéd — hanem én nem azért jöttem, hogy ezt bámuljam.

— Hat mit parancsol?

— Tudja amice, van nekem egy igen szép leányom, az Anuska, aki szintén igen szépen tud zongorázni, gondoltam maguk ketten szépen összeillenek egy párra. Mi? Ismeri Anuszkát?

— Igen — felelt Mihály — valósgos anygal.

— Nos áll az alkú?

Mihály kis ideig gondolkozott, azután így szólt:

— Helyes, kedves urambátyám, elvesszem Anuszkát azon feltétel alatt, ha a zongorát a hozományhoz adja, s annak a kulcsa mindig nálam lesz.

Két hét múlva meg lett a lakodalom, mely betedhetőszágra szólt, s melyen a csavargatható zongorával az öreg ur szolgáltatta a zenét. s Porhanyó Mihály ur jelenleg oly boldognak éri magát ifju neje oldalán, hogy megbocsátotta a zongoragyárosnak ama hibáját, hogy találmányával lehetségessé tette a táncmulatást otthon.

Rapsódia.

meg van nehezítve. De meg másrésztől a püspöknek gazdasági beruházások címén pénzre van szüksége. Mohácsban nagyobb szabású befektetéseket tett s még mindig vannak hiányok. Ez az igazi ok. A püspöknek pénzre van szüksége, ez okból adtaknak el a kisebb püspöki bírtokok. Megválljuk ösztint, nem valami örömet szólnak a püspöki bírtokok eladásáról; mert — éppen nem örömdetes dolog, hogy a törzsvagyon fogvatkozásnak indul. A beruházás is csak akkor érvehdetes, ha az a jövedelemből eszközölhető. A törzsvagyonnak beruházásra való átalakulása a modern gazdálkodásnak egyik „gyanus” módszere, melyben csak nagy ritkán van közönet. Kivánjuk azonban, hogy püspökünk beruházásai gazdaságának előnyére váljanak.

A mohács-pécsi vasút. A budapest-pécsi vasút állomása arra indította a dunagőzhajózási társaságot, mint a mohács-pécsi vasút tulajdonosát, hogy a magyar államvasutak igazgatóságát arról értesítse, hogy az államosítás következtében alterált nek tekintti azt a szerződést, melysírnt a budapest-pécsi, a pécs bari és a mohács-pécsi vasutak közös üzletvezetőség alatt álljanak. A magyar államvasutak igazgatóságának ama kérdése, hogy a gőzhajózási társaság mily következtetéseket von le ebből az önkéntes magyarázatból, megjelent Marchetti igazgató Budapestben és szóval kijelenté, hogy a társaság a szerződést fölbonthatott tekintti és szabad rendelkezési jogot kíván a mohács-pécsi vasútra nézve. Minthogy azonban sem Marchetti urunk, sem a vasúti igazgatóság nem volt meghatalmazása tárgyalásokba becsatkozni, Marchetti urunk nyilatkozata egyszerűen tudomásul vétett s most bevárando, hogy a dunagőzhajózási társaság mily lépéseket fog tenni ez új kérdésben.

Humorisztikus fölolvásás. A klszűbön levő bónap, november 3-án, Haksch Lajos hírlapíró, a „Pécsi Hírlap” szerkesztője, a mi derék és kedvelt kollégának humorisztikus fölolvásó és előadó estélyt rendez a nöegyelt helyiségében. A fölolvásásnak tárgyat a hírlapíró élet mulatott epizódjai képezik. Ezek kapcsolatban több érdekű apróságot (monologokat), humor rajzokat és költeményeket recitáció modorban ad elő, részint hírneves írótól, részint saját írataiból. Az érdekes műsor a következő: 1. Hogyan készült az újság Csautavér Újvárosban. Humoros fölolvásás a hírlapíró életéből. Irta Haksch Lajos. 2. „Az udvarias ember”. Tréfás monolog. (Irta Pradels. Franciaiból fordította Sziklay János.) 3. Apróságok. Petőfi humoros költeményeiből válogatva. (Recitáció.) 4. „Szeretem a nőket.” Vig monolog. (Irta Georges Lorin. Fordította Szentpéteri.) 5. „A kosztos” és „O be van eszve” Humoroszeklet. (Irta Haksch Lajos.) 6. „Desperat ur.” Tréfás monolog. (Jules de Mardhold után Irta Gabanyi.) Helyárok: ülőhelyek az I - V. sorban 1 frt, a VI - X. sorban 80 kr., az azou tít levő sorokban 50 kr., alölébeji 30 kr. Előjegyzéseket eszkölőbe Valentin K. fia könyv-és zeneműkereskedő. A fölolvásás kezdete a jelzett nap délutánjan 5 órakor. — Fölolvásó valóban megérdemli a pécsi közönség legrokonszenvesebb partfogását. A ki annyiszor lepett az előadási pódiumra, jótékony célzra; megérdemli hogy a közönség megtjalmazza most, a midőn erre alkotom nyílik. A tehetséges és szorgalmas fiatal írő meltau szamit közönsége partfogására. „Nem csak igéből, de testből is el az ember.” Mondja a szentírás. Legyen hát Pécs művelt közönsége elismeréssel és ajándékozva meg rokonszenvével s meleg partfogásával.

Hymen. Köztisztelő- és közszeretben álló városi pénztárnokunk, Aronffy József házában boldog családi ünneppel vette teltárhöz a lyceumi templomban kedves és művelt leányát N in a kisasszonyt, Hoffmann Sándor posta és távirtdíjaz. Az esketési szertartást Zsuzkó István kanonok végezte. Mint násznagyok Opris Péter posta-és távirtdíjazgató, Lechner Gyula rendőrkapitány; mint vőfél és nyoszolyó a menyasszony fi-és nővére vet tek részt. Az esküvőt villásreggeli követte, mely után a 11 órai vonattal nászutra indult az új pár. — A megelőző napon H e g y i r ó László polgártársunk házában volt lakodalom. R e s c h Lajos visontai vendégül esküdtött bűseget Hegyiró leányának: Emilia kisasszonynak a bud. külvárosi Agostonteri templomban. Este nagy lakoma volt az örömszüliök buzatéri házában.

Térzene. Vasárnap d. e. 11 és 1/2 órakor térzene volt a Szechenyi-téren. Az 52 ik gyalogvezed zenekara hangversenyzett. Ha kedvező lesz az idő, holnap is lesz térzene.

Bignio Lajos hangversenye. Bignio a budapesti opera volt művésze, a kit még most is sajnálva nélkülöz a fővárosi közönség s a kinek tavozását a fővárosi sajtó vesztéségnek mondja, tudvalevőleg november 12-én este tartja Pécsert hangversenyt. Ezuttal a már párszór ígért Weber Emil zongoraművész is föllep egyrészt Bignio kíséretében, másrészt önálló játékkal is. A hangverseny műsora a következő: 1. „Dallam az esti csillaghoz”. Wagner „Tannhäuser” operájából. (Bignio.) 2. Beethoven „Sonata appassionata” op. 57. (Weber.) 3. Nagy magán dallam Verdi „Álarczos bál” operájából. (Bignio.) 4. Chopin „Bercece” op. 57 és 5. „Fantasia Imprompte” op. 66; Moszkovszky Seherz-Vaise op. 40. (Weber.) 5. Schumann: „Du bist wie eine Blume” és Meyerbeer: „Komm schöne Fischer-Mädchen”. (Bignio.) 6.

a keleti-express-villam vonaton szágnid is előle.

Porhanyó Mihály megérkezve Alsó-Ribiczára, azonnal lakás után nézett; talált is a város széle felé egy egészen kedvére valót.

— Nines a házban seuknek zongorája? — kérdé óvatosan Mihály a fogatlan vén kisasszonyt, aki mellesleg mondva tetőtől talpig sült paraszt volt.

— Olyasmi kérem szeretettel ninesen, de ha a tekintetes ur kívánja, hat esinaltatok egyet.

— Isten menten — debogy kell! A szomszédok köztli sines egynek se?

— Hírét sem hallottam instállom alásan.

— Pompas, pompas! — dörmögé Porhanyó, s örömben a lakast félelve előre kifizette, s még az nap este be is költözött.

Este 9 órakor kényelemmel és füsttősg esibukkal dölt végig Mihály ur a kanapén midőn — óh ezer atok — a szomszédból egész tisztán áthallatszott az a pompas néma, mely egy kezdődik: — Ha rátartó vagyok is.

Csókot azért adok is, is, is, is! — Oh hogy esokoljon homlokon vagy egy armadia kolombácsi légy!

— sóhajtott keservesen Mihály és atközödvá rohant a házi asszonyhoz.

— Hát mért nem mondta nekem, hogy a szomszédban zongora van? — Porhanyó.

— A szomszédban zongora van? Lehetetlen!

— Jöjjön velem, ha nem hiszi — tombolt kétségbeesve Mihály, s szobájába vonsozta az öreg asszonyt.

Liszt: „Polonaise” e-dur. 7. J. Faure: „Les Rameaux lyonnais” (Bisignó). Jegyek előre váltható Valentin K. fia könyv- és zenemű-kereskedésében.

— A pénzügyigazgató úkaza az adófizetőkhez. A pécsi m. kir. pénzügyigazgatóság erős hangú rendeletet bocsátott ki az összes községi és körjegyzőkhöz, szigorúan meghagyván, hogy a múlt évről fömaradt adóhátralékokat és a f. évre előírt adót behajtsák a felelősség terhe alatt legszigoribban utasítottak a kör- és községi jegyzők és a városi pénzkézelvek, hogy az adó- és hadmentességi díj-hátralékokat a legnagyobb erélyvel s esetleg a III. fokú végrehajtás (árverés) alkalmazásával e hó végéig behajtsák; az igazgatóság kedvezőtlen eredmény esetén, külön állami végrehajtókat fogna kirendelni. Megjegyzni a pénzügyigazgatóság, hogy azon esetben, ha a kívánt eredményt elérni nem lehetne, semmiféle indokot el nem fogad s hogy a törvény szigorának alkalmazásától semmi szin alatt el nem fog állni.

— Follinus az népszínháznál. A pécsi színházlatogató közönség kedves ismerőse, Follinus Aurel, a mint korábbi számaink egyikében megírtuk, a népszínházhoz szerződött. A derek színész és a pályanyertes ró, első színészi föllépte kedden volt a fővárosi közönség rokonszenves fogadtatása mellett. Follinus első fölléptét „Mikádó”-t választotta, melyben a ezismerepet játszotta. A fővárosi lapok, csaknem kivétel nélkül elismeréssel írnak Follinusról s dicserék tehetségét. Mint rendezőtől is sokat várnak s biznak is benne.

— Az utak befásítása. Többször hallottuk már emlegetni, hogy a városunkból elágazó ország-utak véges-végig be vannak anyyira-amenyyire ültetve két oldalt fakkal, csak a város határában nem. A pécsi járás főszőlőgyárjához intéztünk ezt ügyben kérdést, a ki egyszerűen azt válaszolta, hogy ő csak a pécsi megyei járás utain lévő fak főtartására s gondozására van hivatala föntemmel lenni; Pécs város területén lévő utakhoz s az utszéli fakhoz semmi köze. Ebben tökéletesen igaza van. Tehát a város hatóságát terheli a mulasztás. Hisszük azonban, hogy a jelen sorok figyelmeztetése a hatóságot s intézkednek, hogy az ország utai szelei be legyenek ültetve fakkal. Különösen ajánljuk a siklósi országot ut jobb oldalát. A satortaborba s onnan a városba naponta ezentek a közlekedés a nyár hevében nagyon jól eszének az arnyak tak.

— A gregorianum iskola-épülete. A hét elején szentelte föl dr. Dulánszky Nándor megyés püspök a Szepessy-utca sarkán épült székesegyházi gregorianum-iskolát. Az új épület egyike városunk legcsinosabb épületeinek. Schlauch Imre építómester, ki már több izléses és díszes épületet emelt Pécsen, ezen újabb épületével is elismerést szerzett nevének. Az épület minden részét városunk legjobb nevű iparosai készítették. A cserepenn munkát Lauber Rezső végeztette. Az asztalos munkát Domján Ottmár, a pár év óta fölkapott s nagy kedveltségben részesülő ügyes asztalos mester, kinek eddigi munkái nemcsak kielégítették az építkezéseket, de várakozáson felülieknek bizonyultak. Öcső és jó munkát végez. Említésre méltó Buday Béla díszfestő, ki az épület kül- és bel díszletét festette. Különösen szépek olasz renaissance ékítményei és freskói. Az iskola teljesen megkészenülvén, fölszenteltetvén, átadott rendeltetésének.

— A dalárda hangverseny körüja. A „Pécsi dalárda” — mint bejelentik értesítések — elvben kimondotta azt, hogy a tél folyamán körútra kel, mely alatt több városban, mint pl. Mohácsban, Szigetváron, Barcsban, Kanizsán, kaposváron stb. hangversenyeket ad. E körút első kirándulási a jövő hó közepéig rendezik.

— A jogászok táncestélye. A helybeli jogakadémia halgatói „Olvasókör”-ük javára november hó 23-án, a „Hattyu” termeiben táncestélyt rendeznek. A bizottság a következőkép alakult meg: Előnök Nendvich Andor, rendezők: Dörner Béla, Füst Gyula, Forray Valér, Gombocz-Bayer Ede, Heindl Nándor, Jellasi Lajos, Kriegl Nándor, Lechner Viktor, Marenetz József, Molnar Kázmér, Mathiassi Alajos, Obetkó Dezső, Pfeffer Aladár, Párragh Antal, Pintér Ferencz, Saághy Janos, Scossa Jenő, Schwarzer Károly, Savel Kálmán, Stankovics Gyula és Limánó Endre. A meghívók a napokban kitérték szét s a ki esetleg ily meghívót kézhez nem kapott, de arra igényt tart, forduljon a föntnevezett rendezők valamelyikéhez. Csakadjegy 3 frt, személyjegy 1 frt. Jegyek a lyceumi épület II. emeletén az „Olvasókör” helyiségében válthatók.

— Ázsia Baranyában. Vagy Baranya Ázsiában, a mint tetszik, nekünk sehogy sem tetszik. Az azonban tagadhatatlan tény, hogy az az állapot, a melyről a „Neptanoda” legutóbbi számban ír, határozottan ázsiai állapot. Ázsiai községi bíró, ázsiai főszőlőgyár és így tovább, minden — ázsiai. S a legsajnálatosabb az a dologban, hogy ez a sok ázsiai mind Baranyavármegyében van. Azt mondja ugyanis a „Neptanoda”, hogy olyan bíró, mint Olasz községi, aigha van sok az országban, mert ennek sem a főbíró, sem a közigazgatási bizottság, de még a főispán sem parancsol — mint ő mondja s tetteivel legalább igazolja. A múlt tizenegyes megtagadta az iskolától a fűtő anyagot s hogy az előadás ne szüneteljen, vagy a gyermekek a hideg iskolában meg ne fagyjanak, a tanító föttettett saját fájával s mikor ez elfogyott, vett újat saját pénz

zén s így tartott ez vagy 2 hónapig, míg végre az egész hatóság apparatus mozgósítása mellett sikerült a bírót az ebből származott költségek megtérítésére kötelezni. Időközben a kir. tanfelügyelő is megjelent a községben s hivatta a bírót az iskolához, de az egyszerűen azt üzenté vissza, hogy a tanfelügyelőnek is csak oly nagy az útja ő hozzá. Ezért is elrendeltette a vizsgálat, de az eredmény — semmi. Ujabbán pedig a tanítótól megtagadta a fizetést s noha azt az utolsó krajczárig beszedte, már 6 hónap óta tartja magánál s olykor jövedvében csak egyet ulti a mell-zesére s mondja: „Da ist, aber kriegt thut er kans.” A tanító e miatt folyamodott a főbíróhoz vagy kétszer, a közigazgatási bizottsághoz, a főispánhoz s most legutóbb a közkutatási miniszteriumhoz, de azért a bíró még mindig üti zsebjét: „aber kriegt thut er kans.”

— Hangverseny Bonyhádon. F. hó 26 an azaz ma, Bonyhádon hangversenyt rendeznek a szegények javára. A hangverseny műsora következők: Nyitány „Paragang 3” operához Sappétól zongorán (8 kézre) előadják: Halasz Irma, Engel Ilka, Hirschfeld Emma és Graf Matild úrhölgyek. „Az imadkozó gyermek” dal szöveg nélkül, Müller Józseftől ezterán előadják: Jacieza Ida, Lenzky Terez, Herger Karolin és Legyel Ilonka úrhölgyek. Dalok a „Vadgallamb” népszimfából zongora és hegedű kísérettel előadják: Halasz Emilia, Halasz Irma úrhölgyek és Brandeisz Ferencz. Trio „Lobengrin” dalműből (Elsas-Trauna) Liszt átiratában zongora, harmonium és gordonkán előadják: Percelz Crescence úrhölgy, Müller József és Hofer István. „Mein Lied” dal Gumbert-től éneklí Cottely Gézané úrhölgy. „Piano-Duo” op. 73. Chopin-től 2 zongorán előadják: Rót Radoné és Percelz Crescence úrhölgyek. „Vinetá” vegyes-kar Abt-től előadják a bonyhádi leány kar és férfi dalára. „Magyar táncok” Hámy Béla-tól zongorán (4 kézre) előadják: Rót Radoné úrhölgy és Kirchner Károly. „Lovel ária” Rip-Rip operettből Planquette-től éneklí: Goldfinger Mórné úrhölgy. „Meditation” quintett Gounod-tól előadják Cottely Gézané (ének) Percelz Crescence (zongora) Hofer István (gordonka) Müller József (harmonium) Brandeisz Ferencz (hegedű). „Schweizer Echo-Lied” Paschingertől ezterán előadják: Lenzky Terez, Herger Karolin, Jacieza Ida és Legyel Ilonka úrhölgyek. „Huszár galopp” Müller Józseftől (8 kézre) zongorán előadják: Rót Radoné, Percelz Crescence úrhölgyek Kirchner Károly és Müller József.

— A levelező közönség figyelmébe. A m. kir. pósta- és táviratigazgatóság közli: Az utóbbi időben gyakran megtörtént, hogy a kereszkötésű (nyomatvány) és áruminta küldeményekhez személyes levelezés jellegű bíró írásbeli közlemények mellékeltek. A t. közönséget saját érdekében figyelmeztetjük, hogy jövőre hasonló eljárásról annál is inkább óvakodjék, mert a személyes levelezés jellegű bíró írásbeli közlemények jelzett közleményekhez való melléklése jövedék elkövetést képez és eestrol-esetre érzékeny pénzbírsággal büntetetik.

— A magyar táviró reformja. A magyar táviróal hírszerint nem sokára nagy reform fog bekövetkezni. Baross Gábor kereskedelmi miniszter ugyanis, a zónatarifa mintájára, a táviradijakat a távolsgók szerint akarja megállapítani s ennélfogva lényegesen csökkenteni. Az eddigi díj, minden szóért két krajczár, esután az Ausztriával való forgalomban maradna meg, a helyi táviratoknál pedig minden szó ára fél krajczárara szállítatnak le.

— Az őszi menetrend a Dunán. Az első sz. kir. szab. dunagőzhajózási társaság személyszállító hajói számára f. évi október hó 10-től ugyazon hó 31-ig terjedő időtartamra új menetrendet adott ki a forgalmi igazgatóság. E szerint Budapest és Mohács közt a hajók minden nap közlekednek, és pedig indulás Budapestről déli 11 órakor. Budapest és Orsova közt a közlekedés hetenként csak háromszor történik, indulás Budapestről kedden, esütőtökön és szombaton 11 órakor éjjel, Mohácsról lefelé szerdán, pénteken és vasárnap 8¹/₂ órakor reggel; fölfelé vasárnap, kedden és esütőtökön 2 órakor reggel.

— A közutakról. Igen fontos törvényjavaslat félkészik most a képviselőház asztalán. Régi szükségletnek felel meg és azért a képviselők pártkülönbség nélkül szívesen vették, hogy Baross kereskedelmi miniszter benyújtotta. A közutakról és váomokról szóló törvényjavaslat nagy változást fog előidézni közutaink állapotában. Nemesak az utakat lesz hivatva megváltoztatni és jobb karba helyezni, hanem a közutak fenntartására kivett adók rendszerét is olyan alapra akarja fektetni, mely a modernebb szellemnek megfelel. Eddig bizony nagyon furesa módon rőttá le az ország lakossága ezt az adóemetet. Igazságtalan volt a felosztása és ép ezért véghetetlenül terhes. A szegény embert aránytalanul jobban sújtotta mint a gazdagot, daczára annak, hogy a szegény ember gyalog járva kevésbé vette igénybe a gazdag földbírtokos vagy gyárosnál. A közutakról és váomokról szóló törvényjavaslat, melynek részletes tárgyalását most végzi a képviselőház, a közmunkaszolgáltatás eddigi alapját, a természetben való lés z o l g a l á s t elveti és egyenes adó utáni kivételssel szándékozik helyettesíteni. Ezen kérdés az egyenes adó 10%-ának összegénél több nem lehet és megállapítja egyuttal az ut-adó minimumát is, mely három kézi napszám árának

felel meg. Ez utóbbi kivétel természetesen a helyi viszonyok szerint nagyon változó, és ép azért elvli ki van mondva, hogy ez az ut-adó-minimum 1 frt 50 kr-nál több nem lehet. A közutak jókarban tartásáról is más községek fognak ezuttal gondoskodni, a szerint, hogy az illető utak milyen érdekköröknek szolgálnak. Nagyon természetes, hogy a melyek vasuti-állomásokhoz vezetnek, azok költségeit a kereskedelmi és iparvállalatok a törvényhatóságok és az illető vasuti érdekeltség viseli. Az utak felügyelésével és rendben tartásával megbízott községek — a ménőköket és úbtízósokat — a főispán fogja kinevezni, a miáltal ezek állami tisztviselőkké válnak és a miniszterium felügyelősége alá kerülnek. Mindebből kitűnik, hogy a tárgyalás alatt levő törvényjavaslat nagy fordulatot jelent közúti állapotainkban, melyek tudvaleg eddig eddig nem voltak a legörvendesebbek. Hogy az új helyzet jobb lesz-e a réginnél, azt a jövő meg fogja mutatni.

— Az építő iparosok teli tanfolyama a budapesti állami középipariszkolában f. évi november hó 3-ik napján fog megnyitástulni. A tanfolyam négy teli félévre terjed s évenként november hó elejétől márczius végéig tart; e tanfolyamon a telen szűnő-telű építő iparosok, u. m. kőművesek, ácsok és kőfaragók rendszeres szakképzéstetnek s annak sikeres bevégezése után jogörvényes kőművesmesteri bizonyítványt nyernek. Tanulókat felvétetnek a 15. életévét beöltött azon kőműves-, ács- és kőfaragó-segédkek, a kik fölyékonyan olvasni, írni és számolni tudnak s legalább egy évig a gyakorlatban működtek. A felvételtel jelentkezők érkelesi bizonyítványt, továbbá munkakönyvet, vagy ha alkalmazásban vannak, munkaadóiktól bizonyítványt tartoznak előmutatni arról, hogy mely idő óta működnek a gyakorlatban és melyik szakban dolgoznak. Ez utóbbi bizonyítványt csak akkor lehet hiteltelennek tekinteni, ha azt az illetékes iparhatóság vagy ipartestület hiteltelítette. A beiratások az intézet helyiségében (VIII. ker., Népszínház-utca 8. szám) október 15-től november 2-ig, a köznapokon este 6 óratól 7-ig, a vasár- és ünneppapokon pedig délelőtt 10 óratól 12-ig tartatnak. A beiratási díj 2 frt, a tandíj 5 frt.

— Cagliostro-színház. Holnap a „Hattyu” teremben este 7 órakor büvészeti előadást tart Annatelli kécsi büvész. Bővebb értesítést nyújt lapunk hírdetési rovatában közlött hírdetménye.

— Kövessük a természet intőszavát! Midőn a természet hosszú teli álmából fölébred és mindenütt új élet fejlődik, minden embernek arról kellene gondoskodni, hogy a teli időszak alatt testében felhalmozódott fölösleges s föl nem használható anyagokat, egy arra alkalmas tisztítószertestétől elvitatoltsa s ez által sok súlyos bajoknak elejét vegye. Erre nézve nem ajánlhatjuk eléggé Kraund Richard gyógyszerésznek mindenütt a legjobb hírbem álló svájci labdacseit, melyek dobozokint 70 kr-ért kaphatók a gyógyszer-tárakban.

Csarnok. Örökké szép.

— Aurelien Scholl elbeszélése.

Az Orge partján, Belles-Fontaines közelében egy modern stílusban épült kastély áll. Kis erdő veszi körül, úgy hogy csak azok veszik észre, akik az Orge on lefelé Juvisy irányában eveznek. Néha egy-egy halasz, aki jó helyen vetette ki halóját, két alakot pillant meg a magaslaton: egy nőt, akinek arczát sűrű fátöl fűdi és karjára támaszkodva egy java korában levő férfiút. De a legesekélyebb zajra a két alak eltűnik a strűben. Jusivy lakói többször kísérlettek meg a titok fátölát meglebbenteni, de minden eredmény nélkül. A kertész és a cselédség ismeretlen tajnyvel beszéltek és csak az öreg házfelügyelőné beszélt francziául; de belőle mit sem lehetett kivenni. Így aztán a kíváncsiak csakis a saját sejtelmekre voltak utalva és arra a következtetésre jutottak, hogy a férfi elmebeteg lehet, akit családja itt tart elrejtve. A nő vagy távoli rokon, vagy pedig fizetett apolónó. Mikor pedig egy festő jött a vidékre és tudakolta, ki lakik a rejtélyes kastélyban, minden habozás nélkül azt válaszolták neki: — Egy örült.

... 1884. július tizedikén De Montbrun vicomte reggeli kilenc órakor hagyta el a Rue Vernet ben levő lakását és a Champs Elyseés felé tartott. Lovat akart megtekinteni, melyet egy a Rue de la Pépinière-ben lakó lókereskedő ajánlott neki. A vicomte inádtá a fővárosi életet és azon parisiak közé tartozott, akik soha sem hagyják el Párist. „A tenger — szokta mondani, — a tengereszek és a halászok számára van teremtve. Tagadhatlanul vannak szépségek, de ezek naponta csakis egy óráig élvezhetők. Amint az apály kezdődik, annyi iszap kerül felszínre, hogy a párisi csatornák ehez képest Eau de Cologne-illatnak. Vidéken ép oly nagy a forrás, mint Párisban, csak hogy az ember ott azt nem tudja, mihez fogjon este. Ha éjjel nyitva felejtik az ablakot, a szunyogok rohánják meg az embert; ha pedig becsukják, akkor visszavágódik az ember a Chausée d’Antinba, ahol legalább nyugodtan lehet éjjel utáni két óráig szivarozni, anélkül, hogy a denevérek az ember hajába kapaszkodnának.”

A vicomte-nak föltűnt, hogy oly kevés a járó-kele. Ellenben látta, hogy az utcákat díszíteni kezdek. E készülődések, melyek a július 14-diki nemzeti ünnepélynek szőltak, kellemetlenül érintették a vicomteot. A politikai ellenszenvnek nem volt semmi része ebben a visszatérésben, mert a császárság alatt ép oly türelmetlennek találta az augusztus 15-iki zenebónát. Az igazi párisi ellensége minden nyilvános ünnepélynek, mely nyugalmában háborgatja és szokásait zavarja.

Mindenféle csak lobogó zászlók, emelvények és a dísztereken dolgozó munkások. „Hova menekültek három napra?” töprengtet a vicomte. A múlt évben Szt. Germaine-be menekült, de ott is üldözte a zaj. Elhatározta tehát, hogy a vidéken tesz látogatást az idő alatt, míg a világ meglátogatja Párist.

Két nap múlva, egy szombat estén Vitréba érkezett. Ha valaki a vidéken egy helység szépeivel akar megismerkedni, legjobb, ha vasárnap a templom ajtaja előtt foglal állást. Azért is már reggeli nyolc órakor a templom előtt ögyelgett és várta a mise végét. Mielőtt Párist ott hagyta, néhány sor intézett Salimberi Paula kisasszonyhoz, az Eden-színház egyik táncosnőjéhez. Paula gyönyörű leány volt, igazi olasz vér, a legszebb fekete szemekkel. Montbrun akkor ismerkedett meg vele, mikor először lépett fel Párisban és elnyerte kegyét. A viszony boldogított volt mind a kettőre az első félévben. Szerelmi eskük, közös séták és négyzemközi vacsorák váltották föl egymást. Paulának eszűpán egy hibája volt: a féltékenység. Ha Montbrun a színházban egy hölgyet látésevézett, kirantotta kezéből a látésevet és zokogni kezdett. Mikor egyszer kocsiját kísérté el B. asszonyt, Paula elajult. „Ha el találnál hágnyi, — szólt gyakra, miközben egy tört mutatót kedvesének, — akkor előbb téged öllek meg, aztán magamat!” Mikor Montbrun ur a bretagnei utazásra határozta magát, azon törtétejt, hogyan lehetne Paulától végleg megszabadulnia. Mert azzal tisztában volt, hogy a jelenlegi helyzet türelmetlen.

A misének vége volt. Előbb a férfiak jöttek ki a templomból, aztán a nők: egyszerre csak összerendezt Montbrun. A tő megben egy fiatal leány arczát pillantotta meg. Vajjon tündérkép-e, búvós látomány az egész, vagy csakugyan látja ő ezt az eszményi alakot? Még lepedőbb álmban sem látott olyasmit, a mit e földöntúli tüneményhez hasonlítani lehetett volna. A derült, nyugodt tisztaság volt ez, a ragyogó szűzesség, szóval egy része azon szellemnek, mely „kezdethen a vizek fölött lebegett.” Augyalni lély volt.

Montbrun azt kérdezte magától, lehetséges-e, hogy ilyen lény is létezik? Alig mert lélekezni, mert attól, hogy a mennyből alszállott lilium vissza tért oda, a bonnau jött. A fiatal leány leszállt a templom lépcsőin és egy java korában levő nővel társult. Montbrun követte őket, a nélkül, hogy tisztában lett volna céljával. A hölgyek egy nagyon szerény külsejű házba tértek be. Megjegyezte magának a ház számát és a vendéglőben tudakozódott a lakosok iránt. Az szép kisasszony? Az De Larade kisasszony. Családja a forradalom előtt nagyon gazdag volt, de később eladogatta birtokait, hogy állásbáb megfélelőleg élhesen. Az utolsó De Larade már kénytelen volt abban a házikóban meghuzódni, melyben azelőtt jószág igazgatója lakott. Ott él most nevével és leányával, abból a tizenöt száz frank évi jövedelemből, mely még megmaradt.

A vicomte azonnal irt párisi jegyzőjének és arra kérte, hogy egy vitre-i kollegájával tegye magát érintkezésbe; a ki aztán öt bevezethette a Larade-családba. Minden úgy történt, a mint Montbrun kívánta. Bemutatták, megismerkedett a szép Jeanne-nal, gyakran jött a házhoz és végre megkérte a leány kezét. Odaigérték neki; de csakis azou föltétl mellett, hogy minden vasárnap misére meg és legalább egyszer meggyőző évenként. Montbrun mindeure ráállott és azt a néhány hetet, mely meg elválasztotta esküvőjétől, valóságos mámorban töltötte. Mikor meggondolta, hogy Jeanne esetleg masnak nevéje is lehetett volna, elfogta a remegés. De nem. A sors tudta, mit cselekszik. Neki tartotta fenn ezt a kincset, melynek értékét senki sem becsülheti meg jobban, mint ő.

Jegyzőjék közvetítésével levelet kapott egyik barátjától s ebben arról értesült, hogy Paula mindentelé keresi és fenyegetőzik ellene. Montbrun megbizta barátját, adna át a hevesvéri táncosnőnek negyven ezer frankot és tudassa vele, hogy ő Amerikába utazott és nem akarja többé viszontlátni. Ezzel, lite szerint, végleg szakított a mulatt. Végre elérkezett a nagy nap, a házassági szerződés már alá volt írva és a vendégek a templomba készültek az esküvőre. Montbrun és két barátja még eszegetek a maire-rel, mikor egyszerre fájdalmas kiáltás és kinos zokogás hangja rezentette fel őket. Az ablakoz rohanat és nagy csoportosulást vettek ott észre. — Mi történt? — kiáltott Montbrun csaknem magánkivül. — Egy ismeretlen nő vitriolt öntött Larade kisasszony arczába. Az arcz egyik fele tönkre van téve és az egyik szem kitéve. A boldogtalan leányt szűllő házába vitték. Montbrun elajult és szörnyű hi hallatára. Mikor magához tért, hiába kísérlette meg jegyeshöz bejutni. Jeanne nem akarta

elfogadni. „Mondjátok neki, hogy nem fog többé viszontlátni!” mondta a leány és hulló könyvei végli folytak sebekkel borított arczán.

Montbrun önkívtheti állapotban töltötte a nap hátralevő részét. Este tisztában volt elhatározásával. Sűrűgyózt Párisba és a következő gyorsvonattal kis csomag érkezett ezimére. Az ismeretlen tettest nyomban a merénylet után elfogták és azt vallotta, hogy ő Sálembri Paula és bosszúból követte el a tettet kegyetlen tettekt. Montbrun bezárkózt szobájába, amint megkapta a kis csomagot, kibontotta azt és valami fehér port vett ki belőle. Összehajította zsebkendőjét, két kanálra valót hintett rá a porból és bekötötte vele szemét.

Két óra múlva De Larade ur háza elé hatatott. Mikor kiszállott, a vitre-i jegyző karjára támaszkodott. Nem akarták beboccsátani.

— Ne jöjjön be, — esdekel De Larade asszony, — Jeanne meghalna fájdalomban!

— Mondja neki, hogy bátran elfogadhat, — válaszolt Montbrun. — Mihelyt Jeanne fölépül, semmi sem áll házasságnak útjában. Bizvást egyeztetik bele, mert képe örök szépsége és ifúságban fog szivemben élni. . . . Vak vagyok!

Montbrun ur és neje juvisi egyszerű birtokukon élnek. Jeanne imádja férjét, a ki ily nagy áldozatot hozott érte. S a vak? Ő is boldog; mert a végülküli éjben, mely körülveszi, örökké ifjunak és szépnek látja néjét.

Gabona-árjegyzék

Pécs sz. k. városában 1889. évi okt. 19-én tartott betivásárról.

Buza:	őszi	100 kg.	—
	tavaszi	„	—
	új	„	7.50
Kétszeres	ő	„	—
	új	„	6.80
Róz:	ő	„	—
	új	„	6.70
Árpa:	őszi	„	6.60
	tavaszi	„	—
	új	„	—
Kukoricza	ő	„	—
	új	„	5.20
Hajdina:	őszi	„	—
	új	„	6.70
Zab:	tavaszi	„	—
	új	„	—
Széna:	„	„	3.20
Szalma:	ágy	„	2.—
	alom	„	—

NAGY FERENCZ lapfajdoson. KIS JOZSEF, VÁRADY FERENCZ lapvezér, felelős szerkesztő

Nyilt-tér.)

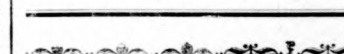
Dr. Toldi Béla ügyvédi irodája

mától Ferencziék (Barátok) utcaja 16. szám alatt van.

* E rovat alatt megjelen tekert nem vállal felelőséget a szerk.

Hirdetések.

Üzlethelyiség.

Pécsen, a Széchenyi-tér jó forgalmu helyén egy üzlethelyiség f. é. november 1-től bérbeadó.

Értekezhetni Valentin Ottó úrral Pécsen.

Hetenkint 3-szor.

Legolcsóbb beszerzési forrás!

Mint hogy összes **liqueurejaimat, Rum, bel és külföldi Cognacjaimat,** magas regale-adó miatt végleg elárulnám, az egész készletet a

lehető legolcsóbb áron

kapható.

Egyidejűleg ajánlom gazdag raktáramat friss különlegességekben, és a t. haziaszronyok figyelmét felhívom egyenesen Moskvából szállított valódi orosz theámra, a legfinomabb minőségben, továbbá thea-süteményeimre és összes fűszer áruimra, melyek a legolcsóbban kaphatók!

Tisztelettel
Köszl János
Pécsen városból

Olcsó, jó és megbízható!

NYIRBALZSAM SZAPPAN

Bergmann és társától, Drezdából.

Sajátságos összetétele által, az egyetlen szappan, mely a bőrfotokat, a „mitesser“-t, szeplőt, az arcz és kéz vörösségét eltávolítja és szép tisztá borszínt ad.

Darabja 30—45 kr.

Kapható: **Zách Károly** és **Raab Gábor** nál.

Ház-eladás.

Fő-utca 13. számú

HÁZ

Hétfejedlem átellenében szabad kézből eladó.

Értekezhetni Petrezselyem - utca 27. szám alatt.

Visszavonhatlanul csak egy előadás!

Holnap vasárnap f. hó 27-én a „HATTYU“-teremben nemzetközi

Cagliostro-színház

eredeti szenzációs mutatóvány

előadva Annatelli igazgató által. Nevezetesen: A lehetetlenen át való utazás. A titokzatos fej. A modern éden. Annatelli igazgató repülése a közönség fölött. A zizguzi országos vásár. Az igazi mágneta Silva stb.

Végül megfejthetetlen, rejtélyes nagy ujdonság:

A KÉTFELÉ VÁGOTT DELNŐ.

Helyárak: 1—5 sor 1 frt, 6—8 sor 80 kr. többi sorok 60 kr. Állólély 40 kr. Deákjegy 30 kr. Jegyek előre válthatók az előadás napján d. e. 9—12-ig és d. u. 2—5 óráig a pénztárnál.

Arlejtési hirdetmény.

Szabolcs-község elüljárósága részéről közhírré tétetik, miszerint az ujonnan emelendő községi iskola építésére árlejtés útján adatik ki.

Az árlejtés f. évi november hó 10-én d. e. 10 órakor tartatik meg Szabolcson a község házában.

A kikialtási ár 2200 frt.
A részletes föltételek Szabolcson a községi bírónál megtekinthetők.
Szabolcs, 1889. okt. 24.

A község elüljárósága.
M. kir. V. honvédkerületi parancsnokság.

Hirdetmény.

A pécsi honvéd sátoortáborban időszakonként elhelyezendő honvéd csapatok

kenyér, lótap és ágyszalma

szükségletének. az 1880. január 1-től július végeig terjedő időre leendő biztosítása czéljából kizárólag írásbeli ajánlatok alapján, f. évi november hó 4-én délelőtt 10 órakor nyilvános árlejtés fog ezen területi parancsnokságnál Szekesfehervárott megtartatni.

A közelebbi feltételek — melyeknek minden ajánlattevő magát alávetni tartozik — a m. kir. 19. honvéd gyalog feldandár parancsnokságánál Pécsen és a m. kir. V. honvéd kerületi parancsnokságnál Szekesfehervárott, a hivatalos órákban megtekinthetők.

Szekesfehervár. 1889. október hó 19.

A m. kir. V. honvéd kerületi parancsnokság.

Arverési hirdetmény.

A pécsi kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Kreizelmajer Katalin magocsi lakos végrehajtatónak kiskoru Baner Mihály magocsi lakos végrehajtatást szenvedő elleni 150 frt főkövetelés és járuléka iránti végrehajtatási ügyében a sásdi kir. járásbírósg területeen levő Magocs község 10. sz. tjkvben felvett 542. lsz. 266. sor zamu házra, udvartér és kertre 849 frt kikialtási árban; a magocsi 432. sz. tjkvben felvett elkülönített legelőből B. 865. sor sz. Bauer Mihályt illető 8/2264 részre, 39 frt kikialtási árban a magocsi 1394. sz. tjkvben felvett 1051. lszsz. szántóra 42 frt kikialtási árban; a magocsi 1407. sz. tjkvben felvett 1453. lszsz. részletre 106 frt; 1389. lszsz. részletre 31 frt és a 4191. lszsz. részletre 42 frt kikialtási árban elrendeltek és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1889. évi december hó 3-ik napján d. e. 10 órakor Magocs község házában megtartandó nyilvános árverésen a megallapított kikialtási áron alól is eladatni fognak.

Arverezni szándékozők tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át vagyis 84 frt 90 kr., 3 frt 90 kr., 4 frt 20 kr., 10 forint 60 kr., 3 forint 60 kr., és 4 frt 40 krajczart, készpénzben, avagy az 1881. LX. törv. cz. 42 §-ában jelzett ar folyamammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában, kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bíróságnak a bíróságnál előleges elhelyezéséről kikialtított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság. Pécsen, 1889. évi szept. hó 5-ik napján.

Bogyay Pongrácz,
kir. törvényszéki bír.

Arverési hirdetmény.

A dardai kir. járásbírósg mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Alt Julia pécsi lakos végrehajtatónak Radits Dobren hercegszölösi lakos végrehajtatást szenvedő elleni 600 frt főkövetelés és járuléka iránti végrehajtatási ügyében a dardai kir. járásbírósg területen levő Hszsós és Keő községben fekvő a hercegszölösi 183. sz. tjkvben felvett 1023 és 261 fekvőségek egészben 48 frt becsértékkel együttesen a társtulajdonosok jutalékára az 1881. LX. t. cz. 156. §-a értelmében, úgy a hg-szölösi 570. sz. tjkvben 2708. lszsz. fekvőségre egészben az 1881. LX. t. cz. 156. §-a alkalmazása mellett 156 frt becsérték; a keői 50. sz. tjkvben felvett fekvőségre egészben az 1881. LX. t. cz. 156. §-a alkalmazása mellett és pedig a 63. lszsz. pinczére 2 frt; a 970. lszsz. fekvőségre 52 frt; a 793. lsz. sz. fekvőségre 200 frt becsérték; a keői 636. sz. tjkvben 938. lszsz. fekvőségre egészben az 1881. LX. t. cz. 156. §-a alkalmazása mellett az 1889. évi november hó 22-ik napján délelőtti 10 órakor Hercegszölösön a jegyzői irodában és déltan 3 órakor Keőben a községi bíró házában megtartandó nyilvános árverésen a megallapított kikialtási áron alól is eladatni fognak.

Arverezni szándékozők tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át, vagyis 9 frt 80 kr., 15 frt 60 kr., 20 kr., 5 frt 20 kr. és 10 frt készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t. cz. 42 §-ában jelzett arfolyammal számított és az 1881. nov. hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánat pénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kikialtított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Dárdán a kir. járásbírósg, mint telekkönyvi hatóságánál 1889. évi június hó 14-ik napján.

Fekete Gyula,
kir. járásbíró.

Poloska-kiirtás.

Tigram

az egyedüli szer, melyvel poloskák és ezek petei vékonyan kiirthatók. Kapható leg több gyógytárban, fűszer- és vegyes-kereskedésekben.

Egy üveg ára 20, 40 és 60 kr.

Főraktár és képviselőseg:
Pécsen, Lang H. és fia
czégnél, Fő-tér.

Tigrammal nagyon könnyen lehet tisztítani, az eredmény meglepő s azonnal látható.

Minden üveg Tigramhoz egy használati utasítás és egy eset van csatolva.

Pénzt!

sorsjegyekre, értékpapírokra, bank, zálogjegyekre, vidéki takarékpénztári részvényekre, részletvekre, arany- és ezüst pénzneműkre bármely összegig olcsón ad

LÓRY J.
banküzlete
Budapest, IV., hatvani-utca 17.

Állami érem. — Arany érem.

ÉBRESZTŐ-ÓRÁK (angol és francia gyártmány) a legnagyobb választékban 2 évi írásbeli jótállással

gyári áron 3 frttl — 25 frtig.
Elegans és modern

Inga és szalonórák mindenféle stýlben elkészített bútorhoz 5 évi jótállás mellett gyári áron kaphatók:

SCHÖNWALD IMRE
Pécsen (Király-fő-utca, a hattyu szálloda épületében).

Műhely: (Király-fő-utca 38. szám Mestrts-féle házában, a Lyceum-templom mellett.)

A legrosszabb órák a legpontosabban lesznek több évi jótállás mellett javítva.

A kirakatban megtekinthésre ajánlatnak: most érkezett meg

párisi ujdonságok szebbnél-szebb ékszerek.

„CONCORDIA“
első pécsi temetkezési vállalat
Kis-tér 11-ik szám.

Van szerencsénk a nagyérdemű közönség tudomására hozni, miszerint a legváltozatosabb ravatalozások felállítására — temetések rendezésére, — úgy a halottak szállítására létesített üzletünket újabb átalakítások, — mindennemű igényeknek megfelelő felszerelések beszerzése, valamint tápintatos rendező alkalmazása folytán jelenleg oly helyzetbe hoztuk, hogy minden osztályu temetkezéseket — úgy helyben mint a vidéken

a legnagyobb pontossággal s az eddiginél és minden temetkezési vállalatnál sokkal díszesebben és olcsóbban

vagyunk képesek kiszolgáltatni.

Maradunk kiváló tisztelettel

CONCORDIA“ első pécsi temetkezési vállalat tulajdonosai:
Tuma Venczel, Krisztián József, Schubarcsky János, Wranitsch György.

Arverési hirdetmény.

Alulírottak részéről ezennel közhírré tétetik, hogy Dunaszekesői Bésán Jankovich József és a dunaszekesői közbirtokosság tulajdonát képező **Dunaszekeső községben levő négy korcsma-épület mellékhelyiségekkel, szántóföldek, szigeti kertekkel és pinczével** f. évi november 25-én reggeli 10 órakor Duna-Szekeső Községházánál tartandó nyilvános árverésen örökáron eladatni fog.

Az árverési feltételek a dunaszekesői uradalmi és község jegyzői irodában betekinthetők.

Kelt Dunaszekesőn, 1889. évi október 8-án.

Freytag Lajos, közbirtokossági elnök
Bácsmegey Rezső, urad. számtartó.

DORSCH

Eddig még fölülmulhatlan a **MAAGER W.-féle** valódi tiszta **Csukamáj-olaj** MAAGER VILMOSTÓL BÉCSBEN.

Az orvosi tekintélyek által megvizsgáltott és könnyen emészthetősége folytán gyermekeknek is ajánlató, mert a leg-tisztabb, legjobbnak elismert szer: mell- és tüdőbajok, görvély, daganatok, kelések, bőrkiütések, mirigyek, gyengeség stb ellen — egy üveg ára 1 frt — kapható gyári raktárban: **Bécsben, Heumarkt 3. sz. alatt,** valamint az Osztrák-Magyar birodalom legtöbb nevtű gyógyszertáiraiban.

Pécsen kapható: Sipőcz István, Zsiga László, Erreth János és az Irgalmasok gyógyszertárában; Reeh Vilmos, Spitzer fia és Köszl János kereskedésében.